

sentlig Grad er afsvækket ved, at man nu begrænser sine Krav til en Revision af Ordningen indenfor denne Ordning økonomiske Rammer; thi det er jo en kendt Sag, at Politikernes Virksomhed overfor et Spørgsmaal af i den Grad udpræget teknisk Art, som en Hærlov er, i det væsentlige maa begrænse sig til visse Hovedprincipper og til at fastslaa de økonomiske Rammer. Om disse vil jeg gerne sige, at de naturligvis ikke for det Parti, jeg tilhører, staar som et til alle Tider uoverstigeligt Højdepunkt. De stod for os i 1922 langt mere som et laveste Punkt, til hvilket vi vovede at gaa ned under Hensyn til Krigstrætheden i Europa, denne Krigstræthed, der som Fredsgaranti er af en langt solidere Beskaffenhed end de spinkle Fredsforsikringsstilladser, paa hvilke man kravler rundt i anstrengt Stræben efter at kunne række hinanden Haanden.

Kritikken var dernæst rettet mod de Teknikere, som havde bygget Ordningen op, og det er min Opfattelse, at ogsaa paa dette Punkt har det vist sig, at efterhaanden som de skarpe Kritikere kom i Gang med den Opgave at skulle udforme noget virkeligt bedre indenfor de økonomiske Rammer, erkendte de Opgavens Vanskelighed, for ikke at sige dens Uløselighed. Jeg har paa et meget tidligt Tidspunkt interesseret mig for at faa et saadant Arbejde sat i Gang, og det blev ogsaa taget op med god Vilje fra forskellig Side ud fra den Grundlinie, som maatte være den givne: at det Forslag, som blev baaret frem, skulde være et, hvorom Sagkundskaben stod enig, saaledes at man kunde faa en fast og solid Grund for den Antagelse, at man her stod overfor noget, der virkeligt var bedre.

Jeg tror, at hvis det Forslag, vi her staar overfor, blev underkastet en alsidig sagkyndig Kritik, vilde Bedømmelsen blive den, at det ikke var en saadan bedre Ordning. Man vilde utvivlsomt erkende, at det paa visse Punkter var bedre, men at det saa paa andre Punkter var afgjort ringere, og man vilde ogsaa kunne sige, og sige med Sandhed, at de Fremskridt, som dette Forslag indeholder, for en meget stor Del er Fremskridt paa Papiret. Det er ogsaa mit Indtryk af Samtaler med de Folk, der sysler med disse Emner, at man nu er nærmere ved at kunne løse den Opgave at revidere Ordningen af 1922. Den store Krigs Erfaringer er nu klare og bearbejdede i en ganske anden Grad, end Tilfældet var i 1922, og Mulighederne for at gennemføre en Revision er derfor efter min Mening adskilligt bedre nu, end de var i 1922, og

end de har været paa noget Tidspunkt. Om de endnu er fuldstændig afklaret, staar for mig som noget tvivlsomt, men det vil jo vise sig, naar vi faar det Forslag at se, som den højtærede Forsvarsminister har bebudet at ville fremsætte til Efteraaret.

Der har været ført en Diskussion om Landstormen. Om denne vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger, fordi den jo staar som en særlig fra konservativ Side ønsket Ting ved Hærorrdningen af 1922. Vi gik ind for dette i sin Tid som et Forsøg, og vi havde jo den store Glæde, at den nuværende Forsvarsminister, da han sidste Gang var Minister, tog meget varmt til Orde til Forsvar for Landstormen. Det er ogsaa mit Indtryk, at det Arbejde, der gøres i Landstormen, er godt, og at det, der vinder derude, vel kan gøre det forsvarligt at ofre disse Penge af Hærens Budget paa den. Men jeg vil gerne understrege, at man jo fra de Folks Side, som foreslog dette, aldeles ikke havde tænkt sig, at man her skabte Militærafdelinger. Højest havde man vel regnet med, at de Folk, der fik denne Uddannelse, her havde en vis Foruddannelse, som vilde muliggøre en supplerende Uddannelse, og at man kunde bruge disse Folk til Tjeneste bag Fronten og derved frigøre Mandskab, som efter vore Forhold er fuldt uddannet, til Tjeneste i første Linie. Det var altsaa en militært set meget beskedene Opgave, som denne Landstorm havde.

Jeg tror, at Landstormen har løst denne Opgave, og jeg tror, det vilde være uklogt nu at gaa til en Ophævelse deraf. Jeg vilde langt mere være stemt for, at man skulde udvide Hærens Budget og give Adgang til at indkalde alle de i Virkeligheden tjenstdygtige til en Uddannelse ved Landstormen, saa vist som jeg har den Opfattelse, at det er overordentlig sundt for et Lands Ungdom at komme ind og faa sig en Gang militær Træning, legemlig Træning og Opøvelse i Disciplin, som nu en Gang er af meget betydelig Værdi for Ungdommen, og som man ikke er i Stand til at give den paa nogen som helst anden Maade, selv om man saa skriver aldrig saa dejlige Bøger og holder aldrig saa dejlige Taler til den.

Der har været diskuteret det Spørgsmaal, hvorvidt Hærens Dislokation var hensigtsmæssig, og der er blevet nævnt, at hvis man saa en Hovedopgave for Hæren liggende langs Landets Sydgrænse, burde man ogsaa have Garnisonerne lagt derved i Nærheden. Dette er efter min Mening en fuldkommen